

เทศน์เช้า วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันสำคัญของชาติ เพราะเราเกิดมาเป็นชาวไทยเนาะ เรามีกษัตริย์ เรามีชาติ มีศาสนา มีพระมหากษัตริย์ แม้แต่พระมหากษัตริย์ ชาติคือมนุษย์ มนุษย์คือสังคม สังคมต้องมีตัวศาสนาเป็นตัวเชื่อมเพื่อความสมานกัน ตัวศาสนา.. ศาสนาคือการเสียดสละ เห็นไหม พุทธศาสนา.. การเสียดสละ การให้ทาน การให้โอกาสคนอื่น นั่นเป็นบุญกุศล

นี่วันนี้วันสำคัญของชาติ เพราะวันนี้เป็นวันเฉลิมฯ วันเกิดของในหลวง เพราะเรามีผู้นำที่ดี ถ้าเรามีผู้นำที่ดีนะ เวลาพูดอย่างนี้คนที่คิดอีกอย่างหนึ่งเขาก็อึดอัดขัดข้อง แต่ถ้าคนไม่เคยเห็น คนไม่เข้าใจ คนเราไม่ทุกข์ไม่ยาก ไม่อดไม่ยาก ถ้าเราไม่ได้ทุกข์ไม่ได้ยากนะ เราจะไม่เห็นสิ่งที่เป็นความจริงในชีวิตนี้เป็นประโยชน์เลย กว่าสังคมจะร่วมมือเป็นสุขได้ กว่าจะปูพื้นฐานขึ้นมาให้สมานสามัคคีกันเป็นชาติขึ้นมาได้

แล้วผู้นำ.. นี่คนทุกข์คนยากมันถึงเห็นความสำคัญ ถ้าเราเห็นประเทศชาติหรือเห็นความเจริญ ความสมานสามัคคีของสังคมไม่มีความสำคัญ นี่เราจะอยู่ด้วยกันด้วยความหวาดระแวง แต่เพราะว่าเรามีที่ยึดเหนี่ยว เห็นไหม ทุกกลุ่มชนอ้างหมดว่าเพื่อในหลวง เพราะมันมีหลักใจ มีหลักว่าทุกกลุ่มชนก็ต้องอ้างว่าเพื่อความจงรักภักดี แต่เพื่อความจงรักภักดีนี้จงรักภักดีต่อใคร นี่จงรักภักดีต่อผู้ที่เราดำรงในหัวใจ เห็นไหม นี่ผู้นำ!

หลวงตาจะบอกว่า “ผู้นำสำคัญมาก.. ผู้นำสำคัญมาก” ถ้าผู้นำที่ดี แล้วผู้นำในแต่ละประเทศ ผู้นำของเขาก็มีหลากหลาย อันนั้นมันแล้วแต่แวรแต่กรรมของคน แต่แวรกรรมของเรา เราเกิดมาในปัจจุบันนี้ เราเจอในหลวงที่ดี เราเจอผู้นำที่ดี ทำให้สังคมร่วมมือเป็นสุข แต่มันจะให้ได้ดีดังใจทุกคน มันเป็นไปได้หรือ.. ทุกคนก็มีความปรารถนา ทุกคนก็ต้องการให้สมประโยชน์กับเรา มันเป็นไปได้หรือ เพราะอะไร เพราะโลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ โลกนี้ไม่เคยเต็ม” โลกนี้ไม่เคยเต็มเพราะอะไร เพราะเรามีกิเลสตัดหน้าความทะยานอยาก ทุกคนมีแต่ความ

ปรารถนา ทุกคนมีแต่ความแสวงหา ทุกคนมีแต่ความต้องการ ความต้องการนั้นไม่เคย อิ่มเต็ม มันจะอิ่มเต็มได้ต่อเมื่อเรามาปฏิบัติธรรม ถ้าเราปฏิบัติธรรม เห็นใหม่ สิ่งใดมีความจำเป็นล่ะ มีความจำเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ปฏิเสธนะ

ชีวิตนี้คือปัจจุัจฉัย ๔ เวลาพระบวชนี้ปัจจุัจฉัย ๔ บาตรนี้เป็นอาหาร บาตรมีให้ บิณฑบาตนี้อาหาร.. อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ผ้าไตรจีวร ที่อยู่อาศัย มีกลดนี้อยู่โคนไม้.. ยารักษาโรค อยู่ด้วยน้ำคองมูตรเน่า.. น้ำคองมูตรเน่าะ สิ่งนี้เป็นปัจจุัจฉัยเครื่องอาศัยไม่เคย ปฏิเสธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ เป็นพระอรหันต์นะ เข้าใจโลกนี้ และโลกหน้า เห็นใหม่ โลกนี้และโลกหน้า.. โลกนี้และโลกหน้า แล้วโลกก่อนจะมาในปัจจุบันนี้

คนเราเกิดมาจากไหน.. เกิดมาจากกรรม นี้เวลาปัจจุบันนี้เราเกิดขึ้นมาแล้ว เราก็มีความสะดวกสบายของเรา แต่เราไม่ได้คิดถึงหรอก เวลาเราอยู่ในครรภ์ของมารดา ๙ เดือน เวลาแม่คลอดออกมา แม่ถนอมเลี้ยงดูมาขนาดไหน เวลาทุกข์เรามองไม่เห็นใจ ผู้นำเวลาต้องการให้ประเทศชาติร่มเย็นเป็นสุข นี้วางแผนนโยบายมาให้มีอาชีพ ให้มีแหล่งน้ำ ให้มีความสะดวกสบาย ให้มีการคมนาคม ให้ทุกอย่างให้มันสะดวกสบาย

คนเขาจะมาลงทุนนะ เขามาดูพื้นฐานพวกโทรศัพท์ น้ำ ไฟ ว่าสมบูรณ์ไหม ถ้าสมบูรณ์แล้วเขาถึงจะมาลงทุน นี่ก็เหมือนกัน คนที่สร้างให้กับคนที่มาลงทุน นี่นะคนที่ทำให้เราอยู่ร่มเย็นเป็นสุข คนที่เป็นผู้นำของเรา เรามองถึงไหม ทุกคนมองเข้าประโยชน์ตัวเองหมดนะ ทุกคนไม่มองถึงประโยชน์สาธารณะ

นี้ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้ามาที่นี้ เข้ามาที่ว่าคนเกิดมาจากไหน ถ้าใครทำบุญกุศลมา ใครสร้างคุณงามความดีมา บารมีธรรมมันเกิดตรงนั้นไง เกิดเพราะการกระทำ ทุกอย่างเกิดเพราะสิ่งที่ทำมา มันไม่มีสิ่งใดได้มาฟรี ลอยมาจากฟ้าไม่มีกรรมดี.. ทำดีทำชั่ว กรรมดีทำดี กรรมชั่วทำชั่วแล้วแต่คนจะทำมา แล้วคนจิตใจเป็นสาธารณะหรือไม่เป็นสาธารณะ จิตใจคนเป็นผู้นำมากน้อยแค่ไหน จิตใจคนมีหลักมีเกณฑ์แค่ไหน เห็นใหม่ นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงไม่ปฏิเสธเรื่องโลกนะ

เราบอกว่าให้ปล่อยวางๆ ปล่อยวางทิฐิมานะของเรา ปล่อยวางความโกรธ ความโลภ ความหลงในหัวใจของเรา แต่หน้าที่การงานของเรา เราต้องขยันหมั่นเพียร.. พระเรา

เวลานั่งสมาธิภาวนา นี่ให้ปล่อยวางๆ ปล่อยวางก็อ่อนน้อมะสิ ปล่อยวางมันต้องนั่งสมาธิสิ ปล่อยวางมันต้องเดินจงกรมสิ ทำไมต้องเดินจงกรมต้องพยายามหมั่นเพียรเราละ

ความเพียรชอบ.. ในมรรค ๘ มีความเพียรชอบนะ ความเพียรที่ไม่ชอบ ความเพียรที่เห็นแก่ตัว ความเพียรที่เอาแต่ประโยชน์ของตนเอง นั่นความเพียรที่ไม่ชอบ แล้วเราทำหน้าที่การทำงานเราเอาประโยชน์ตัวเองหรือเปล่า อำนาจวาสนาของคนมันมาเองนะ คุณประกอบธุรกิจประสบความสำเร็จ ใครรับราชการ ใครทำงาน เดี่ยวตำแหน่งมันว่างพอดีเรา พอดีเราทุกทีเลย แต่เวลาคน เห็นไหม คุณตาอินกับตานาเขาแย่งกันนะ ตายู่มากก็สบาย เพราะบุญกุศลของเขา

นี่สิ่งนี้มันก็มีของมัน แล้วสิ่งที่มันมีของมัน ถ้าคนมีบุญอำนาจวาสนาบารมี เกิดมาไม่ต้องทำอะไรเลยมันเป็นไปได้หรือก อำนาจวาสนาบารมีส่วนหนึ่ง แต่การกระทำของเราต้องส่วนหนึ่ง เราต้องมีการกระทำของเราละ เราต้องมีความหมั่นเพียรเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสวงหาอยู่ ๖ ปี ครูบาอาจารย์ของเราประพฤติปฏิบัติมาต้องแสวงหามาทั้งนั้นละ ต้องมีการกระทำ

นิ้งานของโลก เราเห็นเป็นชิ้นงานนะ เป็นวัตถุ เราเห็นเป็นผลงาน เวลานั่งสมาธิภาวนาไม่เห็นผลงานนะ บวชมา ๓๐ ปี ๔๐ ปีนี้บวชมาได้อะไร.. เวลาหลวงตาท่านพูดเห็นไหม “สมบัติของพระ.. ศีลธรรม ! ศีลธรรมนี้เป็นสมบัติของพระ.. ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นสมบัติของพระ”

เวลาโลกเขาประสบความสำเร็จของเขาละ สมบัติของเขาคือเขามีแก้วแหวนเงินทอง เขามียศถาบรรดาศักดิ์ นั่นคือสมบัติของเขา สมบัติของพระ เห็นไหม พระเสียดสมาแล้ว พระเห็นไหม นี่ชาติ ศาสนา.. ศาสนาเป็นเพื่อสมาน เพื่อให้เราเห็นคุณงามความดี .. คุณงามความดี เวลาสุขใจทุกข์ใจ เวลาสุขกายสุขใจนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง สุขกายมันก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่เวลาสุขใจละ

ถ้าสุขใจ.. นี่ถ้ามันไม่มีความเพียงพอ บอกว่าเวลาเราทุกข์อยู่นี้เพราะอะไร เพราะความพอของเรา ถ้าเราพอคนนั้นรวยนะ คนนั้นอยู่พอร่มเย็นเป็นสุขของเรา ถ้าไม่มีวันพอ มันแสวงหาไม่มีวันที่สิ้นสุด.. ถ้าแสวงหาไม่มีที่สิ้นสุด ถ้าเป็นผู้นำเป็นหน้าที่การนั้น

เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เป็นอีกเรื่องหนึ่งเพราะเราแสวงหาโอกาสให้กับคนอื่น เราแสวงหาโอกาสไว้ให้กับกลุ่มชน เราไม่ได้แสวงหาโอกาสไว้กับตัวเราเอง

เราแสวงหาโอกาสไว้ให้กับกลุ่มชน เห็นไหม เราต้องรักษาข้อปฏิบัติ เวลาครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วนะ นี่ความที่มันประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้ว งานในการปฏิบัติมันลึกลับมหัศจรรย์ มันมหัศจรรย์อย่างใด.. มหัศจรรย์ขึ้นมา นี่โลกเขาเห็นกัน โลกเขาทำกัน แล้วสิ่งที่มหัศจรรย์มันมาจากไหนละ สิ่งที่มีมหัศจรรย์มันไม่มีต้นไม่มีปลายเลยหรือ เวลาครูบาอาจารย์ท่านบรรลุนิพพานขึ้นมา มันจะสอนได้อย่างไร มันลึกลับมันเป็นเรื่องเหนือโลกเหนือการจินตนาการเหนือการคาดหมาย

มนุษย์เรานี้จินตนาการนรกสวรรค์ได้ จินตนาการสิ่งที่เคยพบเคยเห็นมาได้ แต่มนุษย์เราไม่เคยเข้าถึงสู่อริยมรรค อริยผล จะจินตนาการสิ่งนั้นไม่ได้ ถ้าจินตนาการสิ่งนั้นไม่ได้ สิ่งที่จะเข้าไปนั้นมันต้องใช้เครื่องมือ แล้วสิ่งที่มันเป็นเครื่องมือจะเข้าไปสู่สิ่งนั้นจะอย่างไร นี่ไงมันถึงมีข้อวัตรปฏิบัติ

คำว่าถือศีลๆ เห็นไหม ถือศีลคือความปกติของใจ ใจไม่ให้ใจมันพุ่งชานออกไปทางโลก แต่ถ้าใจมันไม่พุ่งชานออกไปทางโลก มันทรงตัวของมันอยู่ ศีลคือความปกติของใจที่มันไม่กระดิกพลิกแพลงไป นั่นละคือศีลสมาธิ ถ้าศีลสมาธิ.. ศีล สมาธิ ปัญญา แล้วถ้าเกิดศีลมันสมาธิขึ้นมาแล้วมันมีสมาธิของมัน นี่ไงข้อวัตร

ข้อวัตร เห็นไหม เราทำอะไรเราก็มีสติปัญญาของเรา ถ้ามีสติ นี่ความผิดพลาดมันมีโดยธรรมชาติ ความผิดพลาดของคนมันมีความผิดพลาดได้ แต่ถ้ามีสติความผิดพลาดมันต้องน้อยลง แล้วพอผิดพลาดแล้ว ถ้ามีสติเรารู้ว่าผิดหรือรู้ว่าถูก พอรู้ว่าผิดหรือรู้ว่าถูกเราจะทำให้ดีขึ้น ถ้าดีขึ้นมานี้มันเป็นปกติ ปกติแล้วมันจะเข้าสู่สมาธิ ถ้าเข้าสู่สมาธิแล้วเกิดปัญญาขึ้นมา นี่ไงเครื่องดำเนินคือข้อวัตรปฏิบัติ

เครื่องดำเนิน.. เครื่องอยู่ นี่ใจมันต้องมีเครื่องอยู่ เราต้องมีคำบริกรรม ถ้าจะอยู่เฉยๆ โดยไม่มีสิ่งใด ไม่มีสติ ไม่มีเครื่องอยู่เลย มันอยู่ไม่ได้หรอก ! นี่ยังมีภาชนะบรรจุทุกมันมาเลย อากาศเขายังต้องมีสิ่งบรรจุมันมา แล้วหัวใจนี้เรามีอะไรเป็นเครื่องวัดเครื่องประกอบขึ้นมาให้มันมั่นคงขึ้นมา ถ้ามันมั่นคงขึ้นมา เห็นไหม นี่งานทางธรรม

งานทางธรรมคืองานความสุขของใจ เราทำบุญกุศลนี้สำเร็จประโยชน์ไปแล้วนะ การทำบุญกุศลนี้เราเสียสละ แล้ววันนี้วันสำคัญ เราทำบุญกุศลเพื่ออุทิศใจ เพื่ออุทิศให้กับในหลวง ให้กับสิ่งนั้น นี้อุทิศเพื่อประโยชน์กับใครล่ะ เพื่อประโยชน์การสืบต่อไป ให้ชาติ ให้สถานที่เราร่วมเย็นเป็นสุข นี่สำเร็จประโยชน์ แต่สำเร็จประโยชน์ในชาติ ปัจจุบัน เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราได้พบพระพุทธศาสนา เราถึงมีโอกาสได้ทำบุญกุศล แล้วชีวิตเราล่ะ

บุญกุศลนี้มันก็เป็นบารมี เห็นไหม คนทำดี นี่กลิ่นของศีล กลิ่นของความดี คนๆ นั้นเป็นคนดีนะ คนๆ นั้นเป็นคนไม่ดีนะ ปากต่อปากมันบอกกันไป สิ่งที่ดีสิ่งที่ไม่ดีมันเกิดที่การกระทำนั้นแหละ แต่มันมีโลกธรรม ๘ นะ ตีฉันทินทาของเขานี้ความเห็นของเขา ความเห็นของโลกเป็นเรื่องหนึ่ง ถ้าความเห็นของธรรม.. ความเห็นของธรรมวัดได้ด้วยศีลธรรม !

ศีลธรรมเราวัดได้นะ ถ้าเป็นสมาธิเรารู้ว่าเป็นสมาธิ ถ้าเราเกิดปัญญาขึ้นมา เราจะเห็นคุณค่าเลยว่าปัญญาที่เราเกิดขึ้นมามันเกิดขึ้นมาจากการได้เป็นมนุษย์ การได้เป็นมนุษย์ เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ใช่ไหม พอเกิดเป็นมนุษย์เรามีกายกับใจ ปัญญาทางสมอง ปัญญาทางวิชาชีพ ปัญญาทางอาชีพของเขา ปัญญานั้นเป็นสติ เป็นการตกผลึก เป็นสังคัมที่วิจัยที่ทำกันมา แต่เวลาเกิดเป็นธรรมขึ้นมา เห็นไหม “ธรรมะส่วนบุคคล”

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ครูบาอาจารย์ที่ท่านสิ้นชีวิตของท่านไป ท่านเอาธรรมของท่านไป ท่านเอาสิ่งที่หัวใจของท่าน ประสบความสำเร็จ หัวใจของท่านได้แสวงหา ได้มีการกระทำ เอาสิ่งนั้นไป นี่สิ่งนั้นเพราะอะไร เพราะเวลาตายนี้ใจมันออกจากร่างนี้ไป

เวลาคนตาย.. นี่สมมุติว่าคนตาย คนตายจิตนี้ออกจากร่างไปก็เหลือแต่ซากศพนี้ไว้ แต่หัวใจมันไม่เคยตาย.. หัวใจมันไม่เคยตาย ถ้ามันทำบุญกุศล สิ่งนั้นมันจะหมุนเวียนของมันไป แล้วถ้ามันประพฤติปฏิบัติขึ้นมาถึงที่สุด นี่ธรรม ! ธรรม ! ที่เรามาแสวงหากัน ที่เรามาคืนรนกันอยู่นี้ก็เพราะสิ่งนี้ไง

ปัจจุตัง ตันทิฎฐิโก จิตโตมันได้สัมผัส.. ถ้าจิตที่สัมผัสนี้มันมีคุณค่าขึ้นมา เห็นไหม เพราะมันมีคุณค่าขึ้นมาอย่างนี้เราถึงเสียสละได้ เราถึงเสียสละสิ่งที่เป็นวัตถุ สิ่งที

เป็นสิ่งของโลกนี้ ที่เราต้องแสวงหามัน ต้องรักษามัน.. เราเสียสละได้ เสียสละได้ให้ หัวใจนี้มันพัฒนา ให้หัวใจนี้มันมีคุณค่ามากกว่า

นี่ทรัพย์.. ทรัพย์ทางโลกเขา ทรัพย์ของเขาเป็นแก้วแหวนเงินทอง ทรัพย์ของเรา นะทรัพย์ในพุทธศาสนา อริยทรัพย์.. ทรัพย์คือหัวใจที่มันรู้จริงเห็นจริงของมัน แล้วมัน วางได้จริงๆ นะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูดนะ “จี๋กับทอง”

จี๋เห็นไหม เราจี๋โลก จี๋โกรธ จี๋หลง จี๋อยากได้ อยากดี อยากเด่น มันเป็นจี๋ทั้งหมด เลย แต่โลกอยากได้.. แต่ถ้าเราเห็นว่าเป็นจี๋จริง เห็นโทษจริง วางได้จริง ทุกคนนี้เรากำลัง เราต้องการไหม แล้วหัวใจไปทำอย่างนั้นมันจะเอาไหม หัวใจมันไม่เอา มันไม่เอาตั้งแต่ หัวใจ ไม่เอาตั้งแต่ใจมันวาง สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ทำให้มันเร่าร้อน เอาสิ่งที่คุณร่วมเย็นของมัน มันวางตั้งแต่ใจมัน ไม่ได้วางแต่กิริยาภายนอกหรอก

กิริยาภายนอก.. เดียวนี้เพราะเราศึกษารวมกันมา มันเป็นการสร้างภาพได้ คน นั้นก็ไม่อยากได้ คนนี้ก็ไม่อยากได้ ไปดูพฤติกรรมเบื้องหลังสิ.. แต่ถ้ามันเป็นความจริง นะ มันไม่อยากได้มาตั้งแต่ข้างใน มันเห็นโทษมาตั้งแต่ข้างใน เพราะคนเห็นโทษมา ตั้งแต่ข้างในแล้วมันจะเข้าใจของมัน แล้วมันจะวางของมัน

นี่ผู้นำที่ดี.. ผู้นำที่ดี ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาของเรา เห็นไหม แล้วผู้นำของเรา.. ผู้นำของเรา เราชาวพุทธนี่เราถือธรรมะ เราถือสิ่งที่เป็นสัจจะ ความจริง มันจะให้ผลตามความเป็นจริงนะ เราทำกุศลเพื่อชีวิตเรา เพื่อชาติ เพื่อศาสนา เพื่อพระมหากษัตริย์ ก็เพื่อตัวเรา! เอวัง